

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (piektā palāta)

2018. gada 26. septembrī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Direktīvas 2006/123/EK, 2007/23/EK un 2013/29/ES – Pirotehnisko izstrādājumu laišana tirgū – Šo direktīvu prasībām atbilstošu pirotehnisko izstrādājumu brīva aprīte – Valsts tiesiskais regulējums, kurā ir paredzēti minēto izstrādājumu uzkrāšanas un pārdošanas ierobežojumi – Kriminālsods – Dubultas atļaujas sistēma – Direktīva 98/34/EK – Jēdziens “tehniskie noteikumi”

Lieta C-137/17

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *rechtbank van eerste aanleg te Antwerpen* (Antverpenes pirmās instances tiesa, Beļģija) iesniedza ar lēmumu, kurš pieņemts 2016. gada 17. maijā un kurš Tiesā reģistrēts 2017. gada 20. martā, kriminālprocesā pret

Van Gennip BVBA,

Antonius Johannes Maria ten Velde,

Original BVBA,

Antonius Cornelius Ignatius Maria van der Schoot.

TIESA (piektā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs L. da Krušs Vilasa [*J. L. da Cruz Vilaça*], tiesneši E. Levits, E. Borgs Bartets [*A. Borg Barthet*], M. Bergere [*M. Berger*] (referente) un F. Biltšens [*F. Biltgen*],

ģenerālvokāts: Ī. Bots [*Y. Bot*],

sekretāre: R. Šereša [*R. Šereš*], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2018. gada 21. februāra tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- *Van Gennip BVBA* un *Original BVBA* vārdā – *B. Deltour, advocaat,*
- *Antonius Johannes Maria ten Velde* un *Antonius Cornelius Ignatius Maria van der Schoot* vārdā – *J. Surmont, advocaat,*
- Beļģijas valdības vārdā – *P. Cottin* un *C. Pochet*, pārstāvji, kam palīdz *J.-F. de Bock* un *J. Moens, advocaten,*

* Tiesvedības valoda – holandiešu.

- Grieķijas valdības vārdā – *T. Papadopoulou* un *M. Vergou*, kā arī *K. Georgiadis*, pārstāvji,
 - Polijas valdības vārdā – *B. Majczyna*, pārstāvis,
 - Eiropas Komisijas vārdā – *E. Manhaeve* un *K. Mifsud-Bonnici*, pārstāvji,
- noklausījusies ģenerālvokāta secinājumus 2018. gada 19. aprīļa tiesas sēdē,
pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt LESD 34.–36. pantu, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2006/123/EK (2006. gada 12. decembris) par pakalpojumiem iekšējā tirgū (OV 2006, L 376, 36. lpp.) 10. pantu, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2007/23/EK (2007. gada 23. maijs) par pirotehnisko izstrādājumu laišanu tirgū (OV 2007, L 154, 1. lpp.) 6. panta 1. un 2. punktu, kā arī Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2013/29/ES (2013. gada 12. jūnijs) par dalībvalstu tiesību aktu saskaņošanu attiecībā uz pirotehnisko izstrādājumu pieejamību (OV 2013, L 178, 27. lpp.) 4. panta 1. un 2. punktu un 45. pantu.
- 2 Šis lūgums ir iesniegts saistībā ar kriminālprocesu pret divām juridiskām personām, proti, *Van Gennip BVBA* un *Original BVBA*, kā arī pret divām fiziskām personām, proti, *Antonius Johannes Maria ten Velde* un *Antonius Cornelius Ignatius Maria van der Schoot*, attiecībā uz to, ka šīs personas ir pārkāpušas valsts tiesisko regulējumu par tostarp pirotehnisko izstrādājumu uzkrāšanu un pārdošanu.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

Direktīva 98/34/EK

- 3 Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 98/34/EK (1998. gada 22. jūnijs), ar ko nosaka informācijas sniegšanas kārtību tehnisko standartu un noteikumu, un Informācijas sabiedrības pakalpojumu noteikumu sfērā (OV 1998, L 204, 37. lpp.), kurā grozījumi ir izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 98/48/EK (1998. gada 20. jūlijs) (OV 1998, L 217, 18. lpp.), 1. pantā ir noteikts:

“Šajā direktīvā piemēro šādus terminus:

- 1) “prece” – jebkura rūpnieciski ražota prece un jebkurš lauksaimniecības produkts, tostarp zivju produkcija;
- 2) “pakalpojums” – jebkāds Informācijas sabiedrības pakalpojums, tas ir, jebkāds pakalpojums, ko parasti sniedz par atlīdzību no attāluma, ar elektroniskiem līdzekļiem un pēc pakalpojumu saņēmēja individuāla pieprasījuma.

[..]

3) “tehniski parametri” – parametri, kas ietverti dokumentā, kurš nosaka preces nepieciešamās īpašības, piemēram, kvalitātes līmeni, darbību, drošību vai izmērus, ieskaitot prasības, kas piemērojamas precei saskaņā ar nosaukumu, ar kuru preci pārdod, terminoloģiju, simboliem, pārbaudēm un pārbaužu metodēm, iesaiņojumu, marķēšanu vai etiķetēšanu un atbilstības novērtēšanas procedūrām.

[..]

4) “citas prasības” – prasība, kas nav tehniski parametri, kas izvirzītas precei, lai īpaši aizsargātu patērētājus vai vidi, un kas ietekmē tās dzīves ciklu pēc laišanas tirgū, piemēram, izmantošanas, atkārtotas izmantošanas, atkārtotas izlietošanas vai iznīcināšanas nosacījumi, ja šādi nosacījumi var būtiski ietekmēt preces sastāvu vai īpašības, vai tās realizāciju;

5) “Noteikumi par pakalpojumiem” – vispārīga rakstura prasība attiecībā uz pakalpojumu sniegšanas uzsākšanu un veikšanu 2. punkta nozīmē, jo īpaši, noteikumi, kas skar pakalpojumu sniedzēju, pakalpojumus un pakalpojumu saņēmēju, izņemot noteikumus, kas nav paredzēti šajā punktā noteiktajiem pakalpojumiem.

[..]

11) “tehniskie noteikumi” – tehniski parametri un citas prasības vai noteikumi par pakalpojumiem, ietverot attiecīgus administratīvus noteikumus, kuru ievērošana ir obligāta, *de jure* vai *de facto*, tirdzniecības, pakalpojumu sniegšanas, pakalpojumu sniedzēja izveidošanas vai izmantošanas gadījumā kādā dalībvalstī vai lielā tās daļā, kā arī dalībvalstu normatīvie un administratīvie akti, izņemot 10. pantā minētos, kas aizliedz preces ražošanu, ieviešanu, tirdzniecību vai izmantošanu vai kas aizliedz pakalpojumu sniegšanu vai izmantošanu, vai uzņēmumu kā pakalpojumu sniedzēju.

[..]

Šī direktīva neattiecas uz tiem pasākumiem, ko dalībvalstis uzskata par nepieciešamiem saskaņā ar Līgumu personu, jo īpaši strādnieku aizsardzībai, preču izmantošanā ar nosacījumu, ka šie pasākumi neietekmē preces.”

4 Saskaņā ar šīs direktīvas 8. panta 1. punktu:

“Saskaņā ar 10. pantu dalībvalstis nekavējoties dara Komisijai zināmu jebkuru tehnisko noteikumu projektu, izņemot gadījumus, ja tas pārņem visu starptautiskā vai Eiropas standarta tekstu. Šajā gadījumā pietiek ar informāciju par attiecīgo standartu; tās paziņo Komisijai pamatojumu šādu tehnisku noteikumu pieņemšanas vajadzībai, ja tas jau nav paskaidrots projektā.

[..]”

Direktīva 2006/123

5 Direktīvas 2006/123 76. apsvēruma ir formulēts šādi:

“Šī direktīva neskar [LESD 34.–36.] panta piemērošanu saistībā ar preču brīvu apriti. Ierobežojumi, kuri aizliegti atbilstīgi noteikumiem par pakalpojumu sniegšanas brīvību, attiecas uz prasībām, ko piemēro attiecībā uz piekļuvi pakalpojumu darbībām vai to veikšanai, bet neattiecas uz prasībām, kuras piemēro pašām precēm.”

6 Šīs direktīvas 1. panta 5. punktā ir noteikts:

“Šī direktīva neskar dalībvalstu krimināltiesību normas. Dalībvalstis tomēr nedrīkst ierobežot pakalpojumu sniegšanas brīvību, piemērojot krimināltiesību normas, kuras īpaši reglamentē vai ietekmē piekļuvi pakalpojumu darbībām vai to veikšanu, tādējādi apejot šajā direktīvā paredzētos noteikumus.”

7 Saskaņā ar minētās direktīvas 2. pantu:

“1. Šo direktīvu piemēro pakalpojumiem, ko sniedz pakalpojumu sniedzēji, kuri veic uzņēmējdarbību kādā dalībvalstī.

2. Šo direktīvu nepiemēro šādām darbībām:

a) vispārējas nozīmes pakalpojumiem, kas nav saimnieciski pakalpojumi;

b) finanšu pakalpojumiem [..];

c) elektronisko komunikāciju pakalpojumiem un tīkliem un ar tiem saistītām iekārtām un pakalpojumiem jomās, uz ko attiecas Direktīvas 2002/19/EK, 2002/20/EK, 2002/21/EK, 2002/22/EK un 2002/58/EK;

d) pakalpojumiem pārvadājumu jomā [..];

e) pagaidu darba aģentūru pakalpojumiem;

f) veselības aprūpes pakalpojumiem [..];

g) audiovizuālajiem pakalpojumiem [..];

h) azartspēļu darbībām, kas ietver derības uz naudas likmēm nejaušības spēlēs [..];

i) darbībām, kas saistītas ar valsts varas īstenošanu, kā noteikts [LESD 51.] pantā;

j) sociālajiem pakalpojumiem, ko valsts, valsts pilnvaroti pakalpojumu sniedzēji vai valsts atzītas labdarības iestādes sniedz saistībā ar sociālajām mājām, bērnu aprūpi un atbalstu tādām ģimenēm un personām, kam pastāvīgi vai īslaicīgi vajadzīga palīdzība;

k) privātiem drošības pakalpojumiem;

l) pakalpojumiem, ko sniedz notāri un tiesu izpildītāji, kuri iecelti ar oficiālu valdības aktu.

3. Šo direktīvu nepiemēro nodokļu jomai.”

8 Direktīvas 2006/123 4. panta 1. punktā jēdziens “pakalpojums” ir definēts kā “jebkāda pašnodarbināta saimnieciskā darbība, parasti par atlīdzību, kā minēts [LESD 57. pantā]”.

9 Šīs direktīvas III nodaļas “Pakalpojumu sniedzēju brīvība veikt uzņēmējdarbību” 1. iedaļā “Atļaujas” ir ietverts tostarp 10. pants “Nosacījumi atļaujas piešķiršanai”, kurā ir paredzēts:

“1. Atļauju sistēmas ir balstītas uz kritērijiem, kas liedz kompetentajām iestādēm savas izvērtēšanas tiesības [novērtējuma brīvību] īstenot patvaļīgi.

2. Šā panta 1. punktā minētie kritēriji ir:

- a) nediskriminējoši;
- b) pamatoti ar sevišķi svarīgu iemeslu saistībā ar sabiedrības interesēm [primāriem vispārējo interešu apsvērumiem];
- c) samērīgi ar sabiedrības interesēm;
- d) skaidri un nepārprotami;
- e) objektīvi;
- f) iepriekš publiskoti;
- g) pārredzami un pieejami.

[..]

7. Šis pants neprasa pārskatīt kompetenču sadalījumu vietējā vai reģionālā līmenī dalībvalstu iestādēs, kas piešķir atļaujas.”

Direktīva 2007/23

10 Direktīvas 2007/23 2., 4., 10., 11., 13., 16. un 22. apsvērumā ir noteikts:

“(2) Minētie normatīvie un administratīvie akti, kas rada šķēršļus realizācijai Kopienā, būtu jāsaskaņo, lai nodrošinātu pirotehnisko izstrādājumu brīvu apriti iekšējā tirgū, vienlaicīgi nodrošinot augstu cilvēku veselības aizsardzības un patērētāju, kā arī profesionālo gala lietotāju drošības un aizsardzības līmeni.

[..]

(4) Padomes Direktīvā 96/82/EK (1996. gada 9. decembris) par tādu smagu nelaimes gadījumu briesmu pārzināšanu, kuros iesaistītas bīstamas vielas [(OV 1997, L 10, 13. lpp.)] nosaka drošības prasības uzņēmumiem, kuros ir sprāgstvielas, tostarp pirotehniskās vielas.

[..]

(10) Pirotehnisko izstrādājumu, un jo īpaši ugunošanas ierīču, izmantošana attiecīgās dalībvalstīs ir saistīta ar ievērojami atšķirīgām kultūras paražām un tradīcijām. Tas nosaka nepieciešamību ļaut dalībvalstīm pieņemt valstu pasākumus, lai drošības vai drošuma apsvērumu dēļ ierobežotu atsevišķu klašu ugunošanas ierīču izmantošanu vai pārdošanu plašai sabiedrībai.

(11) Ir ieteicams noteikt drošības pamatprasības attiecībā uz pirotehniskajiem izstrādājumiem, lai aizsargātu patērētājus un novērstu nelaimes gadījumus.

[..]

(13) Gadījumā, ja drošības pamatprasības ir izpildītas, dalībvalstīm nevajadzētu aizliegt, ierobežot vai kavēt pirotehnisko izstrādājumu brīvu apriti. Šī direktīva būtu jāpiemēro neatkarīgi no valstu tiesību aktiem par dalībvalstu īstenotu ražotāju, izplatītāju un importētāju licencēšanu.

[..]

(16) Saskaņā ar “Jauno pieeju tehniskai saskaņošanai un standartizācijai” būtu uzskatāms, ka atbilstīgi saskaņotajiem standartiem ražotie pirotehniskie izstrādājumi jau atbilst šai direktīvā noteiktajām drošības pamatprasībām.

[..]

(22) Dalībvalstīm būtu jāpieņem noteikumi par sodiem, kas piemērojami par to valstu tiesību aktu noteikumu pārkāpumiem, kuri pieņemti atbilstīgi šai direktīvai, un būtu jānodrošina to īstenošana. Attiecīgajiem sodiem vajadzētu būt iedarbīgiem, samērīgiem un preventīviem.”

11 Šīs direktīvas 1. pantā ir noteikts:

“1. Šajā direktīvā paredzēti noteikumi, kas nodrošina pirotehnisko izstrādājumu brīvu apriti iekšējā tirgū, vienlaicīgi nodrošinot augstu cilvēku veselības aizsardzības, sabiedrības drošības un aizsardzības un patērētāju drošības līmeni, kā arī ņemot vērā atbilstošos aspektus attiecībā uz vides aizsardzību.

2. Šajā direktīvā noteiktas drošības pamatprasības, kurām pirotehniskajiem izstrādājumiem jāatbilst attiecībā uz to laišanu tirgū.

[..]”

12 Minētās direktīvas 2. pantā ir paredzēts:

“Šajā direktīvā:

1) “pirotehniskais izstrādājums” ir jebkurš izstrādājums, kas satur sprādzienbīstamas vielas vai sprādzienbīstamus vielu maisījumus, kas paredzēti karstuma, gaismas, skaņas, gāzes vai dūmu, vai šādu efektu kombinācijas radīšanai ar pašpietiekamu eksotermisku ķīmisku reakciju.

[..]

8) “Izplatītājs” ir jebkura fiziska vai juridiska persona piegādes ķēdē, kas savas komercdarbības ietvaros laiž pirotehnisko izstrādājumu tirgū.

[..]”

13 Direktīvas 2007/23 6. pantā “Brīva aprīte” ir paredzēts:

“1. Dalībvalstis neaizliedz, neierobežo vai nekavē tādu pirotehnisko izstrādājumu laišanu tirgū, kas atbilst šīs direktīvas prasībām.

2. Šīs direktīvas nosacījumi neizslēdz dalībvalsts pasākumus sabiedrības drošības vai drošuma, vai sabiedriskās kārtības, vai vides aizsardzības interesēs aizliegt vai ierobežot 2. un 3. klases uguniņošanas ierīču, skatuves pirotehnisko izstrādājumu un citu pirotehnisko izstrādājumu turēšanu īpašumā, izmantošanu un/vai pārdošanu plašai sabiedrībai.

[..]”

14 Šīs direktīvas 14. panta 1. punktā ir paredzēts:

“Dalībvalstis veic atbilstošus pasākumus, lai nodrošinātu, ka pirotehniskos izstrādājumus laiž tirgū tikai tad, ja tie ir pareizi uzglabāti un izmantoti paredzētajam nolūkam un neapdraud cilvēku veselību un drošību.”

15 Saskaņā ar minētās direktīvas 20. panta pirmo daļu:

“Dalībvalstis pieņem noteikumus par sodiem, kas piemērojami par to valstu tiesību aktu noteikumu pārkāpumiem, kuri pieņemti atbilstīgi šai direktīvai, un nodrošina to īstenošanu. Noteiktie sodi ir efektīvi, samērīgi un preventīvi.”

Direktīva 2013/29

16 Direktīvas 2013/29 4. pantā “Brīva aprīte” ir noteikts:

“1. Dalībvalstis neaizliedz, neierobežo vai nekavē tādu pirotehnisko izstrādājumu pieejamību tirgū, kas atbilst šīs direktīvas prasībām.

2. Šī direktīva neliedz dalībvalstīm sabiedriskās kārtības, drošības, veselības un drošuma, vai vides aizsardzības apsvērumu dēļ veikt pasākumus, lai aizliegtu vai ierobežotu F2 un F3 kategorijas ugunošanas ierīču, skatuves pirotehnisko izstrādājumu un citu pirotehnisko izstrādājumu turēšanu īpašumā, izmantošanu un/vai pārdošanu plašai sabiedrībai.

[..]”

17 Šīs direktīvas 45. pantā ir paredzēts:

“Dalībvalstis paredz noteikumus par sankcijām, ko piemēro gadījumos, kad uzņēmēji pārkāpj to valsts tiesību aktu noteikumus, kuri pieņemti, ievērojot šo direktīvu, un veic visus nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu to izpildi. Šādi noteikumi smagu pārkāpumu gadījumā var paredzēt kriminālsodu.

Paredzētās sankcijas ir iedarbīgas, samērīgas un atturošas.”

18 Minētās direktīvas 48. panta pirmajā daļā ir noteikts:

“Direktīvu 2007/23[..], kurā grozījumi izdarīti ar tiesību aktu, kas minēts šīs direktīvas IV pielikuma A daļā, atceļ no 2015. gada 1. jūlija, neskarot dalībvalstu pienākumus attiecībā uz termiņiem IV pielikuma B daļā minētās direktīvas transponēšanai valsts tiesību aktos.”

19 Saskaņā ar Direktīvas 2013/29 49. panta pirmo daļu:

“Šī direktīva stājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.”

Beļģijas tiesības

- 20 Saskaņā ar 1956. gada 28. maija *wet betreffende ontplofbare en voor de deflagratie vatbare stoffen en mengsels en de daarmee geladen tuigen* (Likums par sprādzienbīstamām vai uzliesmojošām vielām un maisījumiem un ar tiem pildītām ietaisēm) (*Belgisch Staatsblad*, 1956. gada 9. jūnijs, 3990. lpp.), redakcijā, kas ir piemērojama pamatlīdētā (turpmāk tekstā – “1956. gada 28. maija likums”), 5. pantā ir noteikts:

“Par 1. pantā paredzēto noteikumu pārkāpumiem soda ar brīvības atņemšanu no piecpadsmit dienām līdz diviem gadiem un ar naudas sodu no simt frankiem līdz tūkstoš frankiem vai ar vienu no šiem sodiem.”

- 21 1958. gada 23. septembra *koninklijk besluit houdende algemeen reglement betreffende het fabriceren, opslaan, onder zich houden, verkopen, vervoeren en gebruiken van springstoffen* (Karaļa dekrēts, ar ko izveido vispārēju sistēmu attiecībā uz sprāgstvielu izgatavošanu, uzkrāšanu, glabāšanu, tirdzniecību, pārvadāšanu un izmantošanu) (*Belgisch Staatsblad*, 1958. gada 22. decembris, 9075. lpp.), redakcijā, kas piemērojama pamatlīdētā (turpmāk tekstā – “Karaļa 1958. gada 23. septembra dekrēts”), 200. pantā ir noteikts:

“Sprāgstvielas, kuru daudzums pārsniedz sprāgstvielu daudzumu, ko drīkst glabāt ikviens indivīds saskaņā ar 265. pantu, drīkst uzglabāt vienīgi atļaujā norādītos veikalos vai noliktavās.”

- 22 Šī Karaļa dekrēta 257. pantā ir paredzēts:

“Sprāgstvielas, kuru daudzums pārsniedz 265. pantā norādīto sprāgstvielu daudzumu, ko drīkst glabāt ikviens indivīds, drīkst tirgot vienīgi tad, ja ir izpildīti šie nosacījumi:

- 1° pircējam ir 72. pantā norādītā atļauja veikt pārvadājumus;
- 2° pircējam ir atļauja šo produktu uzkrāšanai vai pagaidu glabāšanai;
- 3° pircējs pierāda, ka viņš profesionāli darbojas sprāgstvielu nozarē kā sprāgstvielu ražotājs, tirgotājs vai lietotājs.

2. punktā minēto nosacījumu piemēro vienīgi gadījumā, ja iegādātās preces ir paredzētas uzkrāšanai vai pagaidu glabāšanai Beļģijas teritorijā.

Pārdevējs pārbauda un arhivē visus pircēju iesniegtos dokumentus, ar ko apliecina pirmajā daļā minēto prasību izpildīšanu. Šiem dokumentiem vismaz trīs gadus ir jābūt pieejamiem uzrādīšanai *Direction générale Qualité et Sécurité du Service public fédéral Économie, PME, Classes moyennes et Énergie* [Ekonomikas, MVU, pašnodarbināto un enerģētikas federālās ministrijas Kvalitātes un drošības ģenerāldirekcijas] darbiniekiem un policijas un tiesu iestāžu darbiniekiem tirdzniecības vietās.”

- 23 Saskaņā ar minētā Karaļa dekrēta 260. pantu:

“Pārdevējiem vienmēr ir jābūt uzglabāšanas atļaujai; tie drīkst glabāt vai pārdot, pat arī nelielā apjomā, tikai 261. pantā norādītās sprāgstvielas.

To noliktavām ir jābūt izkārtotām un uzturētām tā, kā tas noteikts 251. pantā.”

- 24 Karaļa 1958. gada 23. septembra dekrēta 261. pantā noteikts:

“To sprāgstvielu raksturu un daudzumu, kuras pārdevēji var uzglabāt, katrā konkrētajā gadījumā nosaka ar atļaujas rīkojumu, ņemot vērā katras noliktavas drošības līmeni.

Šos izstrādājumus drīkst glabāt tikai šādos daudzumos:

[..]

2° svētku uguņošanas ierīces un signālraķetes – ar piecdesmit kilogramiem propelenta masas;

[..].”

25 Šī Karaļa dekrēta 265. pantā ir norādīts:

“Atļauja nav nepieciešama, lai turētu:

[..]

7° svētku uguņošanas ierīces un signālraķetes, kuru propelenta masa nepārsniedz [vienu] kilogramu.”

26 Minētā Karaļa dekrēta 300. pantā ir paredzēts:

“Par šī regulējuma noteikumu pārkāpumiem, izņemot 295. pantu, par to rīkojumu pārkāpumiem, kas pieņemti šo noteikumu īstenošanai, kā arī par atļaujas rīkojumu noteikumu pārkāpumiem soda ar sodiem, kas noteikti 1956. gada 28. maija likumā.”

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

27 *Original*, sabiedrība, kura juridiskā adrese ir Olenā [*Olen*] (Beļģija), nodarbojas ar pirotehnisko izstrādājumu importu, vairumtirdzniecību un izplatīšanu. Šim nolūkam tai ir divas tirdzniecības vietas Bārlē–Hertogā [*Baerle-Duc*] (Beļģija), pašvaldībā, kas daļēji atrodas Ziemeļbrabantes [*Brabant-Septentrional*] (Nīderlande) provincē, kuras viena daļa ir iekļauta Bārles-Naso [*Baarle-Nassau*] (Nīderlande) pašvaldībā. Šīs tirdzniecības vietas apsaimnieko *Van Gennip*, sabiedrība, kuras juridiskā adrese ir Bārlē-Hertogā. *A. J. M. ten Velde* un *A. C. I. M. van der Schoot*, divi Nīderlandes valstspiederīgie, ir par minētajām tirdzniecības vietām atbildīgās personas.

28 *A. J. M. ten Velde* un *A. C. I. M. van der Schoot*, kā arī *Van Gennip* un *Original* tiek apsūdzēti, pamatojoties uz Karaļa 1958. gada 23. septembra dekrētu un 1956. gada 28. maija likumu, pirmkārt, par pirotehnisko izstrādājumu glabāšanu, kuru svars esot pārsniedzis uz Beļģijas iestāžu izsniegtās atļaujas norādīto maksimālo svaru, otrkārt, par pirotehnisko izstrādājumu glabāšanu neatļautās vietās un, treškārt, par pirotehnisko izstrādājumu pārdošanu personām, kam nav piemērotas atļaujas.

29 Vispirms no iesniedzējtiesas lēmuma izriet, ka *A. J. M. ten Velde* un *A. C. I. M. van der Schoot* uzskata, ka apsūdzība par pārkāpumiem, kāda ir paredzēta Beļģijas tiesību aktos, ir pretrunā Direktīvas 2013/29 45. pantam, jo šajā pantā kriminālsods ir paredzēts tikai par smagiem pārkāpumiem. Neviens no tiem pārmestajiem faktiem nav šāda veida pārkāpums. *Openbaar ministerie* (Prokuratūra, Beļģija) savukārt apgalvo, ka šajā direktīvā dalībvalstīm ir dota iespēja paredzēt administratīvus sodus, kriminālsodus vai arī abu veidu sodus kopā.

30 Apsūdzētie un prokuratūra arī nav vienprātis par to, vai prasība, ka vienlaikus ir jāsaņem gan federālā atļauja darbībai ar sprāgstvielām, gan reģionālā vides atļauja, atbilst Direktīvām 2007/23 un 2013/29, kā arī Direktīvai 2006/123.

31 Visbeidzot, *A. C. I. M. van der Schoot* uzskata, ka valsts tiesiskais regulējums, ar ko ir aizliegts pārdot sprāgstvielas, kuru propelenta masa pārsniedz vienu kilogramu (kg), privātpersonām, kam nav piemērotas atļaujas, ir pretrunā Direktīvām 2007/23 un 2013/29.

32 Šajos apstākļos *rechtbank van eerste aanleg te Antwerpen* (Antverpenes pirmās instances tiesa, Beļģija) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālos jautājumus:

- “1) Vai par “smagiem pārkāpumiem” [Direktīvas 2013/29] 45. panta izpratnē ir kvalificējami šādi Beļģijas noteikumu par pirotehniskiem izstrādājumiem pārkāpumi:
- a) pirotehnisko izstrādājumu ar kopējo propelenta masu 2,666 kg apmērā pārdošana, pārkāpjot Karaļa 1958. gada 23. septembra dekrēta [...] 265. panta 7. punktu un 257. pantu, ar ko ir aizliegts pārdot pirotehniskos izstrādājumus, kuru kopējā propelenta masa pārsniedz vienu kilogramu, ja patērētāja rīcībā nav uz viņa vārda izsniegta administratīva atļauja glabāt lielāku pirotehnisko izstrādājumu daudzumu;
 - b) noteiktā maksimālā uzglabāšanas daudzuma pārsniegšana un federālajā atļaujā darbībai ar ugunošanas ierīcēm noteikto glabāšanas vietu neievērošana, lai gan jau bija izsniegta reģionālā vides atļauja attiecīgā faktiskā lielākā daudzuma uzkrāšanai attiecīgajās vietās;
 - c) ļoti neliela daudzuma pirotehnisko izstrādājumu īsa pagaidu uzkrāšana vietās, kuras nav īpaši atļaujā norādītas kā piemērotas uzkrāšanai, tāda pirotehnisko izstrādājumu mazumtirdzniecības uzņēmuma teritorijā, kura rīcībā ir gan federālā atļauja darbībai ar ugunošanas ierīcēm, gan reģionālā vides atļauja?
- 2) Vai pirotehnisko izstrādājumu brīvas aprites principam [Direktīvas 2007/23] 6. panta 1. punkta izpratnē (tagad – [Direktīvas 2013/29] 4. panta 1. punkts), vajadzības gadījumā to lasot kopā ar [Direktīvas 2006/123] 10. pantu, ir pretrunā tāds valsts tiesiskais regulējums, ar kuru uz [Direktīvai 2007/23] atbilstošu pirotehnisko izstrādājumu glabāšanas vietām mazumtirdzniecības kontekstā ir attiecināta dubulta prasība, lai būtu izsniegta, pirmkārt, atļauja, pamatojoties uz noteikumiem par sprāgstvielu izgatavošanu, uzkrāšanu, glabāšanu, tirdzniecību, pārvadāšanu un izmantošanu, un, otrkārt, atļauja, pamatojoties uz noteikumiem par vides aizsardzības atļaujām traucējošām ietaisēm, lai gan abām atļauju sistēmām principā ir viens un tas pats nolūks (drošības risku novēršana) un vienā no šīm abām atļauju sistēmām (šajā gadījumā – saistībā ar sprāgstvielām) ir paredzēta (ļoti) zema maksimālā robeža svētku ugunošanas ierīču uzkrāšanai (šajā gadījumā ar propelenta, t.i., aktīvās vielas, masu 50 kg apmērā)?
- 3) Vai pirotehnisko izstrādājumu brīvas aprites principam [Direktīvas 2013/29] 4. panta [2]. punkta un [Direktīvas 2007/23] 6. panta 2. punkta izpratnē (vajadzības gadījumā tos lasot kopā ar [LESD] 34.–36. pantu), tos skatot kopā ar samērīguma principu, pretrunā ir tāds valsts tiesiskais regulējums, ar kuru patērētājiem ir aizliegts glabāt un izmantot svētku ugunošanas ierīces un ir aizliegts patērētājiem pārdot svētku ugunošanas ierīces (2. un 3. klases ugunošanas ierīces [Direktīvas 2007/23] izpratnē), kuru sastāvā kopējais propelenta masas daudzums pārsniedz 1 kg?”

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Ievada apsvērumi

- 33 Jāatgādina, ka savos rakstveida apsvērumos *A. J. M. ten Velde* un *A. C. I. M. van der Schoot* apgalvoja, ka tāds valsts tiesiskais regulējums, kāds ir pamatlietā, ar ko patērētājiem ir aizliegts turēt un izmantot un tiem pārdot ugunošanas ierīces, kuru propelenta masa pārsniedz 1 kg, ir tehniskie noteikumi un precīzāk – “cita prasība” Direktīvas 98/34 1. panta 4. punkta izpratnē. Viņi uzskata – tā kā Beļģijas Karaliste nav paziņojusi šo tiesisko regulējumu Komisijai, tas ir nelikumīgs un nav piemērojams.
- 34 Tiesas sēdē Beļģijas valdība apgalvoja, ka minētais tiesiskais regulējums ir pasākums, kas “nepieciešams personu, it īpaši strādnieku, aizsardzībai preču izmantošanā” Direktīvas 98/34 1. panta pēdējās daļas izpratnē un ka šī direktīva tādējādi nav piemērojama pamattiesvedībā.

- 35 Šajā ziņā, pirmkārt, no Tiesā iesniegtajiem lietas materiāliem izriet, ka, lai gan pamatlietā aplūkotais valsts tiesiskais regulējums tiešām ir vērsts uz sabiedrības drošības aizsardzību, tas tomēr attiecas nevis uz pirotehnisko izstrādājumu izmantošanu, bet uz to pārdošanu. Tātad šis tiesiskais regulējums neietilpst Direktīvas 98/34 1. panta pēdējās daļas piemērošanas jomā.
- 36 Otrkārt, ir jānosaka vēl, vai pamatlietā aplūkotais valsts tiesiskais regulējums ir “tehniskie noteikumi” Direktīvas 98/34 1. panta 11. punkta izpratnē un vai uz to kā tādu attiecas pienākums paziņot Komisijai atbilstoši šīs direktīvas 8. panta 1. punktam.
- 37 Šajā ziņā jāatgādina, ka jēdziens “tehniskie noteikumi” attiecas uz četrām pasākumu kategorijām, proti, pirmkārt, “tehniskiem parametriem” Direktīvas 98/34 1. panta 3. punkta izpratnē, otrkārt, “citām prasībām” atbilstoši šīs direktīvas 1. panta 4. punktā ietvertajai definīcijai, treškārt, minētās direktīvas 1. panta 5. punktā norādītajiem “noteikumiem par pakalpojumiem” un, ceturtkārt, “dalībvalstu normatīvajiem un administratīvajiem aktiem, kas aizliedz preces ražošanu, ieviešanu, tirdzniecību vai izmantošanu vai kas aizliedz pakalpojumu sniegšanu vai izmantošanu, vai uzņēmumu kā pakalpojumu sniedzēju” tās pašas direktīvas 1. panta 11. punkta izpratnē (spriedums, 2016. gada 13. oktobris, M. un S., C-303/15, EU:C:2016:771, 18. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).
- 38 Pirmkārt, attiecībā uz jēdzienu “tehniskais parametrs” jāatgādina, ka tas nozīmē, ka valsts pasākums obligāti attiecas uz izstrādājumu vai tā iepakojumu pašu par sevi un tādējādi nosaka nepieciešamās preces īpašības, piemēram, izmērus, produkta komercnosaukumu, marķējumu vai etiķetes (spriedums, 2014. gada 10. jūlijs, *Ivansson* u.c., C-307/13, EU:C:2014:2058, 19. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra). Kā ģenerālvokāts ir norādījis secinājumu 74. punktā, Beļģijas tiesiskais regulējums neattiecas uz pašiem pirotehniskajiem izstrādājumiem vai to iepakojumu pašu par sevi un tādējādi ar to nav noteikta kāda no īpašībām, kurai ir jāpiemīt precei. Tātad minētais tiesiskais regulējums nav “tehniskie parametri” Direktīvas 98/34 1. panta 3. punkta izpratnē.
- 39 Otrkārt, attiecībā uz kategoriju “citas prasības” jākonstatē – lai valsts pasākumu varētu kvalificēt par “citām prasībām” Direktīvas 98/34 1. panta 4. punkta izpratnē, tam ir jābūt “nosacījumam”, kas var būtiski ietekmēt attiecīgās preces sastāvu vai īpašības, vai tās tirdzniecību (spriedums, 2016. gada 13. oktobris, M. un S., C-303/15, EU:C:2016:771, 20. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).
- 40 Šajā ziņā jānorāda, kā ģenerālvokāts to ir darījis secinājumu 76. punktā, ka Beļģijas tiesiskajā regulējumā pirotehnisko izstrādājumu pārdošanai, kuru propelenta masa pārsniedz 1 kg, ir paredzēts nosacījums, ka pircējs saņem atļauju. Tātad prasītā atļauja ir nosacījums, kas ir uzlikts nevis attiecīgajam izstrādājumam, bet iespējamiem pircējiem, kā arī netieši saimnieciskās darbības subjektiem, kas pārdod pirotehniskos izstrādājumus (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2005. gada 21. aprīlis, *Lindberg*, C-267/03, EU:C:2005:246, 87. punkts, kā arī 2016. gada 13. oktobris, M. un S., C-303/15, EU:C:2016:771, 29. punkts).
- 41 No minētā izriet, ka pamatlietā aplūkotais tiesiskais regulējums nevar tikt uzskatīts par “citu prasību” Direktīvas 98/34 1. panta 4. punkta izpratnē.
- 42 Treškārt, attiecībā uz kategoriju “noteikumi par pakalpojumiem” jāatgādina, ka saskaņā ar Direktīvas 98/34 1. panta 5. punktu šādi noteikumi ir jebkādas vispārīga rakstura prasības attiecībā uz piekļuvi pakalpojumu sniegšanai šīs pašas direktīvas 1. panta 2. punkta izpratnē, kas nozīmē “jebkādu Informācijas sabiedrības pakalpojumu, tas ir, jebkādu pakalpojumu, ko parasti sniedz par atlīdzību no attāluma, ar elektroniskiem līdzekļiem un pēc pakalpojumu saņēmēja individuāla pieprasījuma” (spriedums, 2016. gada 4. februāris, *Ince*, C-336/14, EU:C:2016:72, 74. punkts).
- 43 Šajā gadījumā jākonstatē, kā ģenerālvokāts to ir norādījis secinājumu 73. punktā, ka pamatlietā aplūkotais tiesiskais regulējums neattiecas uz informācijas sabiedrības pakalpojumiem Direktīvas 98/34 1. panta 2. punkta izpratnē. Tātad šis tiesiskais regulējums nevar ietilpt kategorijā Informācijas sabiedrības “noteikumi par pakalpojumiem” šīs direktīvas 1. panta 5. punkta izpratnē.

- 44 Ceturtkārt, attiecībā uz Direktīvas 98/34 1. panta 11. punktā minēto aizliegumu kategoriju pietiek konstatēt, ka pamatlietā aplūkotais tiesiskais regulējums vairs nevar ietilpt šajā kategorijā, jo, kā ģenerālvokāts ir precizējis secinājumā 78. punktā, šajā tiesiskajā regulējumā nav aizliegts tirgot pirotehniskos izstrādājumus, kuru propelenta masa pārsniedz 1 kg, bet šai tirdzniecībai ir paredzēts nosacījums, ka pārdevējam ir atļauja.
- 45 Ņemot vērā visus iepriekš izklāstītos apsvērumus, ir jāuzskata, ka pamatlietā aplūkotais tiesiskais regulējums neietilpst jēdzienā “tehniskie noteikumi” Direktīvas 98/34 izpratnē, uz kuriem saskaņā ar šīs direktīvas 8. panta 1. punktu attiecas paziņošanas pienākums, kā neizpilde izraisa šādu noteikumu nepiemērojamību.

Par trešo jautājumu

- 46 Uzdodot trešo jautājumu, kas ir jāpārbauda pirmais, iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai pirotehnisko izstrādājumu brīvas aprites princips, kas ir paredzēts, tostarp Direktīvas 2007/23 6. panta 2. punktā un Direktīvas 2013/29 4. panta 2. punktā, vajadzības gadījumā skatot tos kopā ar LESD 34.–36. pantu, saistībā ar samērīguma principu ir jāinterpretē tādējādi, ka tam ir pretrunā tāds valsts tiesiskais regulējums, kāds ir pamatlietā, ar ko ir aizliegts patērētājiem turēt vai izmantot un tiem pārdot ugunošanas ierīces, kuru propelenta masa pārsniedz 1 kg.
- 47 Lai atbildētu uz šo jautājumu, vispirms jāuzsver, ka no iesniedzējtiesas lēmuma izriet, ka *A. C. I. M. van der Schoot* tiek apsūdzēts par svētku ugunošanas ierīču pārdošanu, kuras ietilpst 2. un 3. kategorijā Direktīvas 2007/23 izpratnē un kuru propelenta masa pārsniedz 1 kg, privātpersonai, kam nebija šajā ziņā vajadzīgās atļaujas. Tā kā šie fakti notika 2012. gada 23. decembrī un līdz ar to, kā tas izriet no Direktīvas 2013/29 48. un 49. panta, pirms tās pieņemšanas un stāšanās spēkā, Direktīva 2007/23 pamatlietā ir piemērojama *rationae temporis*.
- 48 Jāatgādina, ka saskaņā ar Direktīvas 2007/23 2. apsvērumu un 1. panta 1. punktu tās galvenais mērķis ir atbrīvoties no Kopienas iekšējās tirdzniecības šķēršļiem, kas izriet no dalībvalstu normatīvo un administratīvo normu atšķirībām, kurās regulēta tajās definēto pirotehnisko izstrādājumu laišana tirgū, un tātad nodrošināt minēto izstrādājumu brīvu apriti iekšējā tirgū, nodrošinot augstu cilvēku veselības aizsardzības un sabiedrības drošības, kā arī patērētāju un profesionālo lietotāju drošības līmeni (spriedums, 2016. gada 27. oktobris, Komisija/Vācija, C-220/15, EU:C:2016:815, 40. punkts).
- 49 Attiecībā uz pirotehnisko izstrādājumu brīvu apriti Direktīvas 2007/23 6. panta 1. punktā ir paredzēts, ka dalībvalstis nevar aizliegt, ierobežot vai kavēt pirotehnisko izstrādājumu tirdzniecību visā Eiropas Savienībā, ja vien to noteiktie pasākumi nav minētās direktīvas 6. panta 2. punktā paredzētie izņēmumi vai tirgus uzraudzība, kas paredzēta šīs pašas direktīvas 14. panta 6. punktā (spriedums, 2016. gada 27. oktobris, Komisija/Vācija, C-220/15, EU:C:2016:815, 43. punkts).
- 50 Šajā gadījumā, tā kā trešais jautājums attiecas gan uz LESD 34.–36. panta, gan uz Direktīvas 2007/23 6. panta 2. punkta interpretāciju, jākonstatē, ka šī pēdējā minētā tiesību norma ļauj dalībvalstīm pieņemt valsts pasākumus, lai ierobežotu sabiedriskās kārtības, sabiedrības drošības, drošuma vai arī vides aizsardzības dēļ noteiktu ugunošanas ierīču kategoriju izmantošanu vai pārdošanu. Dalībvalstīm piešķirtā iespēja – kā tas izriet no šīs direktīvas 10. apsvēruma – izriet no tā, ka pirotehnisko izstrādājumu izmantošanu un it īpaši svētku ugunošanas ierīču izmantošanu reglamentē kultūras paražas un tradīcijas, kas dalībvalstīs ir ļoti atšķirīgas.
- 51 Tā kā tādējādi uz jautājumu par noteiktu kategoriju ugunošanas ierīču izmantošanas un pārdošanas ierobežošanu attiecas Direktīva 2007/23, it īpaši tās 6. panta 2. punkts, LESD 34.–36. pants nav jāinterpretē.

- 52 Visbeidzot – netiek apstrīdēts, ka tāds valsts tiesiskais regulējums, kāds ir pamatlietā, ar ko ir aizliegts pārdot ugunošanas ierīces, kuru propelenta masa pārsniedz 1 kg, patērētājiem, kam nav šajā ziņā vajadzīgās atļaujas, ierobežotu šo ugunošanas ierīču brīvu apriti. Kā precizēts šī sprieduma 49. punktā, atbilstoši Direktīvas 2007/23 6. panta 1. punktam šīs direktīvas prasībām atbilstošu pirotehnisko izstrādājumu brīvas aprites ierobežojums principā ir aizliegts.
- 53 Tomēr, kā atgādināts šī sprieduma 50. punktā, šāds ir ierobežojums var tikt attaisnots, piemērojot šīs direktīvas 6. panta 2. punktu, ar sabiedrības drošības vai drošuma, sabiedriskās kārtības vai arī vides aizsardzības apsvērumiem.
- 54 Šajā ziņā Beļģijas valdība tiesas sēdē apgalvoja, ka pamatlietā aplūkotais valsts tiesiskais regulējums attiecas uz sabiedriskās kārtības un sabiedrības drošības aizsardzību un nevar tikt uzskatīts par acīmredzami nesamērīgu.
- 55 Attiecībā uz samērīguma principu – lai gan vienīgi iesniedzējtiesai ir jāpārbauda, izdarot visu atbilstošo tiesisko un faktisko apstākļu novērtējumu, vai šis valsts tiesiskais regulējums var garantēt izvērztu mērķu īstenošanu un nepārsniedz to sasniegšanai nepieciešamo, Tiesas, kas ir aicināta sniegt šai tiesai lietderīgu atbildi, kompetencē tomēr ir sniegt tai norādes, kas izriet no Tiesas rīcībā esošajiem lietas materiāliem, kā arī Tiesai iesniegtajiem rakstveida un mutvārdu apsvērumiem, kas minētajai tiesai ļautu pieņemt nolēmumu lietā, kuru tā izskata.
- 56 Attiecībā, pirmkārt, uz valsts tiesību aktu piemērotību sabiedriskās kārtības un sabiedrības drošības aizsardzībai ir jāatgādina, ka dalībvalstis saskaņā ar savām valsts vajadzībām, kas var atšķirties dažādās dalībvalstīs un dažādos laikposmos, var brīvi noteikt sabiedriskās kārtības un sabiedrības drošības prasības. Tādējādi vienīgi dalībvalstīm ir kompetence sabiedriskās kārtības nodrošināšanā un iekšējās drošības aizsardzībā savā teritorijā, un tām ir rīcības brīvība atkarībā no sociālā konteksta īpatnībām un nozīmes, kādu tās piešķir kādam likumīgam mērķim, ņemot vērā Savienības tiesības, noteikt pasākumus, kuri var novest pie konkrētiem rezultātiem (šajā nozīmē skat. spriedumus, 1999. gada 15. jūnijs, *Heinonen*, C-394/97, EU:C:1999:308, 43. punkts; 2000. gada 14. marts, *Église de scientologie*, C-54/99, EU:C:2000:124, 17. punkts, un 2008. gada 10. jūlijs, *Jipa*, C-33/07, EU:C:2008:396, 23. punkts).
- 57 Šajā ziņā jāpiebilst, ka saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru atsaukšanās uz sabiedriskās kārtības un sabiedrības drošības izņēmumu ir atkāpe no preču brīvas aprites pamatprincipa, kurš ir jāinterpretē šauri un kura piemērošanas jomu nevar vienpusēji noteikt katra dalībvalsts atsevišķi bez Savienības iestāžu kontroles (pēc analogijas skat. spriedumus, 2006. gada 31. janvāris, Komisija/Spānija, C-503/03, EU:C:2006:74, 45. punkts; 2008. gada 19. jūnijs, Komisija/Luksemburga, C-319/06, EU:C:2008:350, 30. punkts, kā arī 2017. gada 13. jūlijs, E, C-193/16, EU:C:2017:542, 18. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 58 Tādējādi Tiesa ir precizējusi, ka sabiedriskās kārtības jēdziens katrā ziņā nozīmē, ka papildus sociālās kārtības traucējumiem, ko rada jebkurš likumpārkāpums, pastāv faktiski, attiecīgajā brīdī esoši un pietiekami nopietni draudi sabiedrības pamatinteresēm (pēc analogijas skat. spriedumus, 2006. gada 31. janvāris, Komisija/Spānija, C-503/03, EU:C:2006:74, 46. punkts; 2008. gada 19. jūnijs, Komisija/Luksemburga, C-319/06, EU:C:2008:350, 50. punkts, un 2011. gada 17. novembris, *Aladzhev*, C-434/10, EU:C:2011:750, 35. punkts).
- 59 Šajā gadījumā jākonstatē, kā ģenerālvokāts ir norādījis secinājumu 88. punktā, ka pirotehniskie izstrādājumi ir bīstami un tie it īpaši ražojumi, kuru propelenta masa pārsniedz 1 kg un kuri var apdraudēt personu drošību. Pamatoti ir arī norādīts, ka šie izstrādājumi savas rakstura dēļ un atkarībā no apstākļiem, kādos tie tiek izmantoti, var traucēt sabiedriskajai kārtībai.
- 60 Tādējādi tas, ka tādu pirotehnisko izstrādājumu pārdošanai, kuru propelenta masa pārsniedz 1 kg, privātpersonām ir izvērztis nosacījums, ka šīs privātpersonas saņem atļauju, var novērst sabiedriskās kārtības un sabiedrības drošības apdraudējumus, jo šis valsts tiesiskais regulējums ļauj kontrolēt un

vajadzības gadījumā ierobežot propelenta masas daudzumu, kas ir vienas personas īpašumā. Līdz ar to minētais valsts tiesiskais regulējums šķiet piemērots, lai aizsargātu sabiedrisko kārtību un sabiedrības drošību.

- 61 Otrkārt, attiecībā uz jautājumu, vai valsts tiesiskais regulējums pārsniedz to, kas vajadzīgs izvirzīto mērķu aizsardzībai, jāatgādina, ka Direktīvas 2007/23 6. panta 2. punktā dalībvalstīm ir piešķirta plaša rīcības brīvība attiecībā uz pasākumiem, ko tās var pieņemt, lai nodrošinātu sabiedrisko kārtību, sabiedrības drošību vai drošumu vai arī vides aizsardzību. Šo pasākumu vidū, kas var ietekmēt noteiktu pirotehnisku izstrādājumu gan atrašanos īpašumā, gan izmantošanu, ir aizliedzoši pasākumi, piemēram, ierobežojumi.
- 62 Šajā gadījumā no Tiesas rīcībā esošajiem lietas materiāliem izriet, ka pamatlietā aplūkotajā valsts tiesiskajā regulējumā nav paredzēts pirotehnisko izstrādājumu pārdošanas absolūts aizliegums, bet vienīgi tai izvirzīts nosacījums, ka patērētājam jābūt iepriekšējai atļaujai, ja tas iegādājas svētku ugunošanas ierīces un signālraketes, kuru propelenta masa pārsniedz 1 kg.
- 63 Līdz ar to valsts tiesiskajā regulējumā ir ierobežota noteiktu pirotehnisko izstrādājumu pārdošana patērētājam.
- 64 Turklāt, kā ģenerālvokāts ir norādījis secinājumu 97. punktā, mazāk ierobežojoši pasākumi, piemēram, reģistrācija pēc izstrādājumu pirkuma, kas satur noteiktu propelenta masu, nešķiet tikpat efektīvi Beļģijas valdības norādīto pamatinteresu aizsardzībai. Šāda formalitāte, protams, ļauj noteikt patērētāja iegūtās propelenta masas daudzumu, bet neļauj ne ietekmēt daudzumu, ko var iegūt, ne līdz ar to tikpat efektīvi cīnīties pret attiecīgo pamatinteresu aizskaršanu. Tādējādi nešķiet, ka pamatlietā aplūkotais valsts tiesiskais regulējums pārsniedz sabiedriskās kārtības un sabiedrības drošības aizsardzībai nepieciešamo.
- 65 Ņemot vērā visus iepriekš izklāstītos apsvērumus, uz trešo jautājumu ir jāatbild, ka pirotehnisko izstrādājumu brīvas aprites princips, kas ir paredzēts it īpaši Direktīvas 2007/23 6. panta 2. punktā, ir jāinterpretē tādējādi, ka tam pretrunā nav tāds valsts tiesiskais regulējums, kāds ir pamatlietā, kas aizliedz patērētājiem turēt vai izmantot un pārdot tiem ugunošanas ierīces, kuru propelenta masa pārsniedz 1 kg, ja šis tiesiskais regulējums var garantēt sabiedrisko kārtību un sabiedrības drošību un nepārsniedz šo pamatinteresu aizsardzībai nepieciešamo, un tas ir jāpārbauda iesniedzējtiesai.

Par otro jautājumu

- 66 Uzdodot otro jautājumu, iesniedzējtiesa jautā, vai pirotehnisko izstrādājumu brīvas aprites princips, kas paredzēts Direktīvas 2007/23 6. panta 1. punktā, vajadzības gadījumā to skatot kopā ar Direktīvas 2006/123 10. pantu, ir jāinterpretē tādējādi, ka tam pretrunā ir tāds valsts tiesiskais regulējums, kāds ir pamatlietā, saskaņā ar kuru Direktīvai 2007/23 atbilstošu, mazumtirdzniecībai paredzētu pirotehnisko izstrādājumu glabāšanai ir jāsaņem divas atļaujas, tas ir, federāla atļauja attiecībā uz sprāgstvielām un reģionāla vides atļauja, kaut arī abām šīm atļauju sistēmām ir viens mērķis, šajā gadījumā – drošības risku novēršana, un pirmajā no šīm sistēmām ir noteikts ļoti mazs svētku ugunošanas ierīču uzkrāšanas maksimālais apjoms.
- 67 Lai sniegtu lietderīgu atbildi iesniedzējtiesai, vispirms ir jāprecizē, ka tāds valsts tiesiskais regulējums, kāds ir pamatlietā, neietilpst Direktīvas 2007/23 materiālajā piemērošanas jomā.
- 68 Kā ģenerālvokāts ir norādījis secinājumu 47. punktā, no šīs direktīvas 4. apsvēruma un tās 14. panta 1. punkta izriet, ka glabāšana ietilpst šīs direktīvas piemērošanas jomā tikai tiktāl, ciktāl attiecīgo pirotehnisko izstrādājumu glabāšanas nosacījumi nedrīkst ietekmēt atbilstību minētajā direktīvā noteiktajām drošības pamatprasībām.

- 69 Tāds valsts tiesiskais regulējums, kāds ir pamatlietā, kurā Direktīvai 2007/23 atbilstošu, mazumtirdzniecībai paredzētu pirotehnisko izstrādājumu glabāšanai ir jāsaņem divas atļaujas, nevar ietekmēt šo izstrādājumu atbilstību šādām prasībām.
- 70 Otrkārt, ir jānosaka, vai pamatlietā aplūkotais valsts tiesiskais regulējums ietilpst Direktīvas 2006/123 materiālajā piemērošanas jomā.
- 71 Šajā ziņā jāatgādina, ka Direktīva 2006/123 saskaņā ar tās 2. panta 1. punktu ir piemērojama pakalpojumiem, ko sniedz pakalpojumu sniedzēji, kuri veic uzņēmējdarbību kādā dalībvalstī, izņemot darbības un jomas, kas ir minētas šīs direktīvas 2. panta 2. un 3. punktā.
- 72 Ir skaidrs, ka pamatlietā aplūkotais valsts tiesiskais regulējums neattiecas uz Direktīvas 2006/123 2. panta 2. punktā norādītu darbību un neietilpst nodokļu jomā.
- 73 Turklāt saskaņā ar šīs direktīvas 4. panta 1. punktu tās nolūkos ar “pakalpojumu” saprot jebkādu pašnodarbinātā saimniecisko darbību, parasti par atlīdzību, kā minēts LESD 57. pantā. Turklāt minētās direktīvas 76. apsvērumā ir precizēts, ka ierobežojumi, kas aizliegti atbilstīgi noteikumiem par pakalpojumu sniegšanas brīvību, attiecas uz prasībām, kuras piemēro attiecībā uz piekļūst pakalpojumu darbībām vai to sniegšanai, bet neattiecas uz pašām precēm piemērojāmām prasībām.
- 74 Kā ģenerālvokāts norādījis secinājumu 49. punktā – lai arī valsts tiesiskais regulējums formāli attiecas uz pirotehnisko izstrādājumu glabāšanu, nevis uz šo izstrādājumu mazumtirdzniecības uzsākšanu vai tās veikšanu, pārdošanai paredzēto pirotehnisko izstrādājumu glabāšana tādiem “pārdevējiem”, par kādiem ir runa pamatlietā, ir šīs mazumtirdzniecības obligāts priekšnoteikums.
- 75 Kā ģenerālvokāts apgalvo secinājumu 50. punktā, pirmkārt, šis valsts tiesiskais regulējums attiecas uz “pārdevējiem” un līdz ar to uz glabāšanu pārdošanas nolūkā. Otrkārt, tas, ka saistībā ar mazumtirdzniecību ir jāsaņem atļauja tādu svētku ugunošanas ierīču turēšanai, kuru propelenta masa pārsniedz noteiktu daudzumu, zināmā mērā ietekmē gan šīs darbības uzsākšanu, gan tās veikšanu.
- 76 Turklāt Tiesa jau ir precizējusi, ka izstrādājumu mazumtirdzniecība ir “pakalpojums” Direktīvas 2006/123 4. panta 1. punkta izpratnē (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2018. gada 30. janvāris, X un *Visser*, C-360/15 un C-31/16, EU:C:2018:44, 91., kā arī 97. punkts).
- 77 Šādos apstākļos jāuzskata, ka pamatlietā aplūkotais valsts tiesiskais regulējums, kurā mazumtirdzniecībai paredzētu pirotehnisko izstrādājumu glabāšanai ir jāsaņem divas atļaujas, ietilpst Direktīvas 2006/123 piemērošanas jomā.
- 78 Tā kā pamatlietā iesniedzējtiesai bija šaubas par minētā tiesiskā regulējuma saderību ar Direktīvas 2006/123 10. pantu, ciktāl tajā Direktīvai 2007/23 atbilstošu, mazumtirdzniecībai paredzētu pirotehnisko izstrādājumu glabāšana ir pakārtota nosacījumam par šādu divu atļauju saņemšanu, pirmkārt, ir jāprecizē – kā ģenerālvokāts ir norādījis secinājumu 59. punktā –, ka prasība, lai vienlaikus būtu gan federālā, gan reģionālā atļauja, pati par sevi nevar būt pamats nesaderībai ar Direktīvu 2006/123, jo saskaņā ar šīs direktīvas 10. panta 7. punktu šis pants neprasa pārskatīt “kompetenču sadalījumu vietējā vai reģionālā līmenī dalībvalstu iestādēs, kas piešķir atļaujas”.
- 79 Otrkārt, ir jānosaka, vai piešķiršanas nosacījumi saskaņā ar šīm divām atļauju sistēmām atbilst specifiskajiem pienākumiem, kas noteikti Direktīvas 2006/123 10. panta 2. punktā.
- 80 Saskaņā ar šo tiesību normu atļaujas piešķiršanas nosacījumiem ir jābūt nediskriminējošiem, pamatotiem ar primāriem vispārējo interešu apsvērumiem un samērīgiem ar šo mērķi, kas nozīmē, ka tiem ir jāvar garantēt minētā mērķa īstenošanu un tie nevar pārsniegt tā sasniegšanai nepieciešamo

(šajā nozīmē skat. spriedumu, 2015. gada 1. oktobris, *Trijber* un *Harmsen*, C-340/14 un C-341/14, EU:C:2015:641, 70. punkts). Turklāt šajā tiesību normā ir prasīts, lai šie piešķiršanas nosacījumi būtu skaidri un nepārprotami, objektīvi, pārskatāmi, pieejami un iepriekš publiskoti.

- 81 No pastāvīgās judikatūras izriet, ka valsts tiesai vienīgajai ir kompetence izvērtēt tai izskatīšanā esošās lietas faktiskos apstākļus un noteikt, vai pasākums atbilst šī sprieduma 80. punktā norādītajām prasībām. Tomēr Tiesas, kas ir aicināta sniegt šai tiesai lietderīgu atbildi, kompetencē ir tai sniegt norādes, kuras izriet no pamatlietas materiāliem, kā arī no Tiesai iesniegtajiem rakstveida un mutvārdu apsvērumiem un kuras ļauj šai tiesai pieņemt nolēmumu (skat. spriedumus, 2015. gada 1. oktobris, *Trijber* un *Harmsen*, C-340/14 un C-341/14, EU:C:2015:641, 55. punkts; 2015. gada 15. oktobris, *Grupo Itevelesa* u.c., C-168/14, EU:C:2015:685, 77. punkts, kā arī 2018. gada 30. janvāris, *X* un *Visser*, C-360/15 un C-31/16, EU:C:2018:44, 56. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 82 Šajā gadījumā, pirmkārt, no Tiesas rīcībā esošās informācijas izriet, ka piešķiršanas nosacījumi saskaņā ar abām aplūkotajām atļauju sistēmām ir pamatoti ar primāriem vispārējo interešu apsvērumiem, tas ir, sabiedrības drošību un veselības aizsardzību attiecībā uz federālo atļauju un vides aizsardzību attiecībā uz reģionālo atļauju.
- 83 Tādējādi, kā tiesas sēdē ir apgalvojusi Beļģijas valdība, otrais jautājums ir balstīts uz kļūdainu pieņēmumu, jo tajā ir apgalvots, ka pamatlietā aplūkotajām divām atļauju sistēmām ir viens un tas pats mērķis.
- 84 Otrkārt, ir skaidrs, ka šo atļauju sistēmu piešķiršanas nosacījumi iepriekš ir publiskoti, publicējot federālos un reģionālos tiesību aktus, un tātad ir pārskatāmi un pieejami.
- 85 Treškārt, nevar pamatoti apgalvot, ka šie nosacījumi neatbilstu skaidrības un nepārprotamības kritērijam, kas norādīts Direktīvas 2006/123 10. panta 2. punkta d) apakšpunktā, ņemot vērā apstākli, ka abas atļauju sistēmas ir piemērojamas vienlaicīgi. Vispirms šis kritērijs attiecas uz vajadzību padarīt atļauju piešķiršanas nosacījumus pietiekami saprotamus visiem, izvairoties no jebkādiem pārpratumiem to formulējumā. Tāpat – kā jau ir precizēts šī sprieduma 82. punktā – šīs divas atļauju sistēmas ir vērstas uz atšķirīgu sabiedrības interešu aizsardzību. Visbeidzot, tiesas sēdē Beļģijas valdība norādīja, ka katrai šīs atļaujas saņemšanai ir paredzēti atšķirīgi precīzi kritēriji.
- 86 Tātad, piešķiršanas nosacījumi saskaņā ar abām pamatlietā aplūkotajām atļauju sistēmām šķiet esam skaidri un nepārprotami, ņemot vērā vērtējumu, kas ir jāizdara iesniedzējtiesai.
- 87 Ceturtkārt, Tiesai iesniegtie lietas materiāli neļauj izvērtēt, vai piešķiršanas nosacījumi saskaņā ar pamatlietā aplūkotajām atļauju sistēmām ir nediskriminējoši, samērīgi un objektīvi. Tādējādi šis vērtējums ir jāveic iesniedzējtiesai. Pārbaudot paredzēto nosacījumu samērīgumu, iesniedzējtiesai it īpaši ir jāpārbauda, vai propelenta masas maksimālais apmērs 50 kg, kas paredzēts federālajā atļauju sistēmā, ir piemērots izvīzītā mērķa sasniegšanai un nepārsniedz tā sasniegšanai nepieciešamo.
- 88 Ņemot vērā visus iepriekš izklāstītos apsvērumus, uz otro jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 2006/123 10. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tam pretrunā nav tāds valsts tiesiskais regulējums, kāds ir pamatlietā, kurā Direktīvai 2007/23 atbilstošu, mazumtirdzniecībai paredzētu pirotehnisko izstrādājumu glabāšanai ir jāsaņem divas atļaujas, proti, federālā atļauja attiecībā uz sprāgstvielām un reģionālā vides atļauja, ja ir izpildīti visi šīs direktīvas 10. panta 2. punktā paredzētie nosacījumi, bet tas ir jāpārbauda iesniedzējtiesai.

Par pirmo jautājumu

- 89 Uzdodot pirmo jautājumu, kas ir jāizvērtē kā pēdējais, iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai pārkāpumi, saistībā ar kuriem pamatlietās apsūdzētajiem ir izvirzītas apsūdzības, ir “smagi pārkāpumi” Direktīvas 2013/29 45. panta izpratnē, jo par tiem var noteikt kriminālsodu.
- 90 No Tiesā iesniegtajiem lietas materiāliem izriet, ka fakti, saistībā ar kuriem apsūdzētajiem ir izvirzītas apsūdzības, ir notikuši laikā no 2010. gada 22. novembra līdz 2013. gada 27. janvārim. Tā kā šie fakti norisinājās pirms Direktīvas 2013/29 stāšanās spēkā, tā laika ziņā nav piemērojama pamatlietā. Šī iemesla dēļ minētie fakti ietilpst Direktīvas 2007/23 piemērošanas jomā.
- 91 Turklāt saistībā ar šo pirmo jautājumu norādītie divi pārkāpumi ir pārkāpumi saistībā ar atļaujām, kas izsniegtas atbilstoši Beļģijas tiesiskajam regulējumam, kurā ir paredzēta dubultas atļaujas sistēma pirotehnisko izstrādājumu uzkrāšanai nolūkā tos pārdot. Kā precizēts šī sprieduma 67. un 77. punktā, šis tiesiskais regulējums ietilpst nevis Direktīvas 2007/23, bet gan Direktīvas 2006/123 materiālajā piemērošanas jomā.
- 92 Tātad šajā gadījumā vienīgi apsūdzība tādā pārkāpumā, ko veido pirotehnisko izstrādājumu, kuru propelenta masa pārsniedz 1 kg, pārdošana patērētājiem, kam nav šim nolūkam vajadzīgās atļaujas, tika izvirzīta, pamatojoties uz valsts tiesību normām, kuras ietilpst gan Direktīvas 2007/23 materiālajā piemērošanas jomā, gan tās piemērojamības laikā jomā.
- 93 Tomēr jāatgādina, ka, pat ja iesniedzējtiesa savu jautājumu formāli ir uzdevusi tikai par Direktīvas 2013/29 45. panta interpretāciju, tas neliedz Tiesai sniegt tai visus Savienības tiesību interpretācijas elementus, kuri tai var būt noderīgi, izspriežot lietu, ko tā izskata, neatkarīgi no tā, vai šī tiesa ir vai nav uz tiem atsaukusies savu jautājumu formulējumā (pēc analogijas skat. spriedumu, 2018. gada 28. februāris, *MA.T.I. SUD* un *Duemme SGR*, C-523/16 un C-536/16, EU:C:2018:122, 41. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).
- 94 Šādos apstākļos pirmais jautājums ir jāsaprot tādējādi, ka tā mērķis ir noskaidrot, pirmkārt, vai Direktīvas 2007/23 20. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tas ļauj dalībvalstīm uzlikt kriminālsodus, un, otrkārt, vai Direktīva 2006/123 ir jāinterpretē tādējādi, ka tā ļauj dalībvalstīm paredzēt kriminālsodus tāda valsts tiesiskā regulējuma pārkāpuma gadījumā, kāds ir pamatlietā, kad Direktīvai 2007/23 atbilstošu, mazumtirdzniecībai paredzētu pirotehnisko izstrādājumu glabāšanai ir jāsaņem divas atļaujas.
- 95 Pirmkārt, attiecībā uz Direktīvas 2007/23 20. panta interpretāciju jāatgādina, ka šajā pantā nav noteiktas ne piemērojamās apsūdzības, ne sodi, bet tikai norādīts, ka dalībvalstīm ir pienākums paredzēt šādus sodus.
- 96 Kā ģenerālvokāts norādījis secinājumu 37. punktā, ņemot vērā, ka šajā pantā nav precizēts to sodu raksturs, kas dalībvalstīm ir jānosaka, bet ir paredzēts, ka tiem ir jābūt efektīviem, samērīgiem un preventīviem, no šī panta formulējuma izriet, ka dalībvalstis patur tiesības noteikt piemērojamus sodus un līdz ar to var paredzēt kriminālsodu gadījumos, kad ir pārkāpti atbilstoši Direktīvai 2007/23 pieņemti valsts tiesību akti, ja vien šie sodi ir efektīvi, samērīgi un preventīvi.
- 97 No minētā izriet, pirmām kārtām, ka kriminālsodi var tikt uzlikti valsts tiesību normu, kas ietilpst Direktīvas 2007/23 piemērošanas jomā, pārkāpuma gadījumā. Kā tas precizēts šī sprieduma 91. un 92. punktā – vienīgi tāda apsūdzība par pirotehnisko izstrādājumu pārdošanu, kāda ir paredzēta valsts tiesiskajā regulējumā, ietilpst Direktīvas 2007/23 materiālajā piemērošanas jomā un piemērojamības laikā jomā, bet savukārt apsūdzības saistībā ar šo izstrādājumu glabāšanu nolūkā tos pārdot, kādas paredz divatļauju sistēma, ir regulētas Direktīvā 2006/123.

- 98 Otrām kārtām, no minētā izriet, ka, lai gan Direktīvas 2007/23 20. pantā, atšķirībā no Direktīvas 2013/29 45. panta, skaidri nav paredzēts, ka dalībvalstis varētu pieņemt paredzēt kriminālsodus par smagiem pārkāpumiem, šī tiesību norma neizslēdz šādu iespējamību. Tātad šis 45. pants nevar tikt uzskatīts par *lex mitior*.
- 99 Jāatgādina, ka valsts tiesai ir jāpārbauda arī, vai piemērojamās sankcijas ir efektīvas, samērīgas un preventīvas. Saistībā ar šo sankciju samērīguma novērtējumu, valsts tiesai ir jāņem vērā pārkāpuma smagums (pēc analogijas skat. spriedumu, 2012. gada 9. februāris, *Urbán*, C-210/10, EU:C:2012:64, 41. un 44. punkts).
- 100 Otrkārt, attiecībā, uz Direktīvas 2006/123 interpretāciju ir jānorāda, ka atbilstoši šīs direktīvas 1. panta 5. punktam tā neietekmē dalībvalstu krimināltiesību normas ar nosacījumu, ka ar tām netiek apieti minētajā direktīvā paredzētie noteikumi.
- 101 Tādējādi dalībvalstis var paredzēt kriminālsodus tāda valsts tiesiskā regulējuma pārkāpuma gadījumā, kāds tiek aplūkots pamatlietā, kurā Direktīvai 2007/23 atbilstošu, mazumtirdzniecībai paredzētu pirotehnisko izstrādājumu glabāšanai ir jāsaņem divas atļaujas, ja vien ar valsts krimināltiesību normām netiek apietas Direktīvas 2006/123 normas.
- 102 Ņemot vērā visus iepriekš izklāstītos apsvērumus, uz pirmo jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 2007/23 20. pants un Direktīvas 2006/123 1. panta 5. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka dalībvalstis var paredzēt kriminālsodus, ja vien – saistībā ar Direktīvu 2007/23 – šie sodi ir efektīvi, samērīgi un preventīvi un – saistībā ar Direktīvu 2006/123 – ar valsts krimināltiesību normām netiek apietas šīs pašas direktīvas normas.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 103 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (piektā palāta) nospriež:

- 1) **Pirotehnisko izstrādājumu brīvas aprites princips, kas ir paredzēts it īpaši Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2007/23/EK (2007. gada 23. maijs) par pirotehnisko izstrādājumu laišanu tirgū 6. panta 2. punktā, ir jāinterpretē tādējādi, ka tam pretrunā nav tāds valsts tiesiskais regulējums, kāds ir pamatlietā, kas aizliedz patērētājiem turēt vai izmantot un pārdot tiem ugunošanas ierīces, kuru pirotehniskais saturs pārsniedz 1 kilogramu, ja šis tiesiskais regulējums var garantēt sabiedrisko kārtību un sabiedrības drošību un nepārsniedz šo pamatinteresu aizsardzībai nepieciešamo, un tas ir jāpārbauda iesniedzējtiesai.**
- 2) **Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2006/123/EK (2006. gada 12. decembris) par pakalpojumiem iekšējā tirgū 10. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tam pretrunā nav tāds valsts tiesiskais regulējums, kāds ir pamatlietā, kurā Direktīvai 2007/23 atbilstošu, mazumtirdzniecībai paredzētu pirotehnisko izstrādājumu glabāšanai ir jāsaņem divas atļaujas, proti, federālā atļauja attiecībā uz sprāgstvielām un reģionālā vides atļauja, ja ir izpildīti visi šīs direktīvas 10. panta 2. punktā paredzētie nosacījumi, bet tas ir jāpārbauda iesniedzējtiesai.**
- 3) **Direktīvas 2007/23 20. pants un Direktīvas 2006/123 1. panta 5. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka dalībvalstis var paredzēt kriminālsodus, ja vien – saistībā ar Direktīvu 2007/23 – šie sodi ir efektīvi, samērīgi un preventīvi un – saistībā ar Direktīvu 2006/123 – ar valsts krimināltiesību normām netiek apietas šīs pašas direktīvas normas.**

[Paraksti]